

OKM/20/040/2015

Työryhmän ehdotus audiovisuaalisen tuotannon kannustinjärjestelmäksi

Kiitämme mahdollisuudesta lausua työryhmän ehdotuksesta.

Taustaa:

Audiovisuaalisen tuotannon erilaisia kannustinjärjestelmiä on käytössä laajasti Euroopassa vanhimpien ollessa peräisin jo 90-luvulta. Ne maat, jotka julkaisevat tietoja kannustinjärjestelmän tuloksista ovat raportoineet pelkästään positiivisista vaikutuksista ja jopa 12-kertaisista kerrannaishyödyistä (Ranska). Suomesta kannustinjärjestelmä on puuttunut ja siksi Suomessa Eduskunta päätti vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä edellyttää hallitusta pikaisesti selvittämään Suomen tarpeen sekä lainsäädännölliset ja rahoituskelliset edellytykset kilpailukykyisen kannustinjärjestelmän kehittämiseksi. OKM asetti laajasti audiovisuaalisen alan elinkeinonharjoittajia, alueellisia komissioita, rahoittajia sekä ministeriöitä edustavan työryhmän valmistelevaan parasta mahdollista kannustinmallia Suomeen. Työryhmän raportti valmistui ja esiteltiin toimialalle 7.6.2016.

Lausuntomme työryhmän ehdotuksesta:

Työryhmä on raportissaan hyvin esitellyt vaihtoehdot kannustinjärjestelmäksi, niiden vaikutukset sekä av-, että muille toimialoille ja perustellut kannustinjärjestelmän tarpeellisuuden myös Suomeen. Kannustinjärjestelmä toimii erityisesti yritystoiminnan, työllisyyden ja alueellisen toimeliaisuuden kasvun, kansainvälistymisen ja kulttuurin kehittymisen vauhdittajana. Kannustinjärjestelmällä houkutellaan kansainvälisiä tuotantoja Suomeen, mutta yhtä lailla vähennetään kotimaisten tuotantojen siirtymistä edullisempien tuotantokustannusten maihin. Audiovisuaalinen tuotanto ei enää tarkoita pelkästään sisällön tuottamista elokuvateattereihin ja televisioon, digitalisoituneet prosessit ja osaamisen kasvu mahdollistavat palvelujen tuottamisen kokonaan toisille toimialoille ja se nähdään tärkeänä kasvun mahdollistajan koko Suomen kannalta.

Työryhmän ehdotus jälkikäteen maksettavasta, enintään 25 %:n maksuhyvityksestä Suomessa toteutuneista kuluista on selkeä, helposti hallinnoitava ja suuruudeltaan kilpailukyinen muihin, joko kannustinjärjestelmää tarjoaviin tai alemman kustannustason maihin. Pienempi maksuhyvitys ei tähän riittäisi ja muut kannustinjärjestelmät on hyvin perusteltu heikosti Suomeen sopiviksi.

Esitetyt vähimmäiskulutusmäärät Suomessa toimivat hyvin hallinnollisen työn rajoittamiseksi riittävän suuren taloudellisen hyödyn Suomeen jättäviin tuotantoihin.

Tuotannon kokonaisbudjettien vähimmäismäärät tulevat koskemaan erityisesti suomalaisia tuotantoja, koska kansainvälisissä elokuva- ja sarjamoitoissa fiktioissa on pääsääntöisesti huomattavasti korkeammat tuotantobudjetit kuin esitetyt vähimmäisbudjetit.

Se on kuitenkin hyvin perusteltu, koska kannustinjärjestelmän tarkoituksena ei ole korvata olemassa olevaa julkista tai yksityistä rahoitusta vaan mahdollistaa kansainväliseen myyntiin tarkoitettujen korkealaatuisten av-tuotantojen toteuttaminen. Erityisesti sarjamuotoiselta draamalta, - fiktiolta ja - animaatiolta puuttuu tällä hetkellä lähes kokonaan julkinen rahoitus ja kuitenkin juuri niiden kansainvälinen kysyntä yhä kasvavien tv-kanavien ja digitaalisten jakelualustojen määrän myötä on voimakkaassa kasvussa. Merkittävää on myös se, että kun sarjamuotoisia tuotantoja voidaan rahoittaa pitkälti Suomesta jäävät arvokkaat kansainväliset IP-oikeudet kokonaisuudessaan myytäväksi jälkikäteen. Työryhmässä asiantuntijana vierailut IPR.VC:n edustaja piti tätä lähes edellytyksenä riskisijoittajien kiinnostukselle rahoittaa kotimaisia, kansainvälisille markkinoille tähtääviä tuotantoja.

Niin koti- kuin ulkomaisten tuotantoyhtiöiden kannalta on tärkeätä, että kannustinjärjestelmä on pysyvä ja siihen on varattu riittävä määräraha talousarvioon. Ehdotettu 10 milj euroa on hyvin realistinen seuraaville vuosille. Toivomme kuitenkin, että kun raportin edellyttämän vaikuttavuusarvioinnin perusteella saadaan tarkkaa tietoa kannustinjärjestelmän mukanaan tuomista liiketoiminnan, työllisyyden ja verotulojen kasvusta, tätä määrärahaa voidaan harkita tarkistettavaksi ylöspäin.

Kannustinjärjestelmän lainsäädännöllisestä perustasta emme katso olevamme asiantuntijoita lausumaan. Olemme kuitenkin mielellämme käytettävissä, kun yksityiskohtaisia sääntöjä ja asetusta järjestelmän käyttöönottoon valmistellaan.

Kunnioitavasti,

Helsingissä 19.8.2016

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat Satu ry.

Stiina Laakso
Toiminnanjohtaja